

p.p. 2990, SI - 1001 Ljubljana
tel.: +386 (0)1 426 58 75
fax: +386 (0)1 425 11 81
e-mail: dopps@dopps.si
davčna št.: SI68956029
Poslovni račun: 02018-0018257011

Ministrstvo za okolje in prostor
Direktorat za okolje – Sektor za ohranjanje narave
Dunajska 48

1000 Ljubljana

Ljubljana, 13.11.2009

Za: g. Andrej Bibič

ZADEVA: Dopolnitev tretjega vmesnega poročila »Monitoring populacij izbranih vrst ptic – rezultati popisov v spomladanski sezoni 2009« iz naročila »Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic v letih 2008 in 2009«

Zaradi izražene želje po dopolnitvi tretjega vmesnega poročila »Monitoring populacij izbranih vrst ptic – rezultati popisov v spomladanski sezoni 2009«, vam pošiljamo obrazložitve glede manjkajočih podatkov na določenih območjih za tri omenjene vrste:

1) Zlatovranka *Coracias garrulus*

V poročilu niso omenjeni popisi zlatovranke na Goričkem. Podatke o popisih na Goričkem smo izvedli, vendar jih pomotoma nismo vključili v poročilo.

Celoviti popisi zlatovrank so bili na IBA/SPA Goričko izvedeni 26. in 29.6., torej znotraj predvidene popisne sezone. Pregledano je bilo vse območje potencialnega pojavljanja vrste (zahodno Goričko), predvsem dolina potoka Lukaj in gornji tok reke Ledave (okolica Kuzme in Sotine), kjer so bile v letu 2005 nameščene gnezdilnice za to vrsto. V dveh dneh so trije popisovalci pregledali 30 gnezdilnic, datum pregleda le-teh pa so nam predlagali kolegi z avstrijske Štajerske, ki prav v enakih gnezdilnicah beležijo največ uspeha in na ta način vzdržujejo preostanek populacije te pri nas izumrle vrste na območju Slovenskih goric in avstrijskega dela Pomurja. Zlatovrank ali sledov prisotnosti zlatovrank nismo našli.

2) Kosec *Crex crex*

Za dve popisni ploskvi (Cerkniško jezero) in Snežnik-Pivka, kjer je prišlo do izpada popisa manjka obrazložitve, na kakšen način je bila podana ocena trenda.

Kosec je bil v sezoni 2009 v celoti popisan na šestih od osmih IBA/SPA (približno 80% popisnih površin). Na Cerkniškem jezeru, ki predstavlja večino manjkajočih 20% nepopisanega območja, kosec prvič v 18. letih popisov ni bil popisan na optimalen način, ki bi omogočal kvalitetno in strokovno neoporečno interpretacijo rezultatov popisa. Popis je bil izveden 6.6.2009, predvsem s pomočjo prostovoljcev Notranjske sekcije DOPPS, ki popis opravljajo že vrsto let, vendar vremenske razmere tega dne niso bile ustrezne (pihal je močan veter). Popisan je bil le Osredok (popisna ploskev 105), kjer je bilo registriranih 5 pojočih samcev. Popis je bil delno opravljen še 8.6.2009 (Jamski zaliv pri Dolenjem jezeru – popisna ploskev 101: 5 pojočih samcev, S in J od vasi Otok – popisna ploskev 108: 1 pojoči samec in med Lazami ter Gornjim Jezerom – popisna ploskev 107: 3 pojoči samci). V času predvidene ponovitve popisa, 13.6. vremenske razmere ponovno niso bile ustrezne (nevihta), zato je popis odpadel. Pridobljeni podatki – približno tretjina popisanega območja ob neoptimalnih pogojih – nam niso dovoljevali ustrezne kvalitetne interpretacije rezultatov. Edini zaključek, ki smo ga sprejeli, je bil, da so bili kosci na popisanih območjih prisotni v približno običajnem številu kot prejšnjih nekaj let. Za izračun ocene populacijskega trenda na tem območju smo tako uporabili statistični program TRIM, ki ob dovolj velikem številu vhodnih podatkov omogoča izračun trenda tudi ob izostanku določenega števila popisov. Glede na to, da so podatki za omenjeno območje (Cerkniško jezero) med najbolj popolnimi za katero koli vrsto ptic, ki jih spremljamo v Sloveniji, sploh, je program TRIM trend izračunal na podlagi izračunane manjkajoče vrednosti.

Na popisni ploskvi Snežnik-Pivka letos kosca nismo uspeli popisati. Glede na to, da je bila povprečna velikost gnezdeče populacije kosca na tem območju v obdobju 1999-2008 10 koscev, se nam je zaradi časovne stiske (v sezoni 2009 je bila omejenost potencialnih primernih popisnih datumov zaradi močnega vetra in neviht večja kot običajno) zdelo ustrezneje usmeriti več razpoložljive popisovalske energije na tem delu Slovenije na območja, kjer smo v preteklosti prešteli večje število koscev (Breginjski stol, dolina reke Reke, Nanoščica, Planinsko polje itd.). Podobno kot v primeru Cerkniškega jezera, je dovolj število podatkov iz prejšnjih let popisov tudi na tem območju dovoljevalo izračun populacijskega trenda s pomočjo programa TRIM.

Na obeh območjih je v obdobju 2002-2008 z veliko statistično verjetnostjo (95% interval zaupanja) zaznati VELIK UPAD populacije, v obdobju 1999-2008 pa na območju Snežnik-Pivka prav tako VELIK UPAD, na Cerkniškem jezeru pa v istem obdobju ZMEREN UPAD populacije kosca. Izračunani trend števila prešteti koscev, prikazan v **Tabeli 8** tretjega vmesnega poročila »Monitoring populacij izbranih vrst ptic – rezultati popisov v spomladanski sezoni 2009« je kljub izpadu podatkov (manjkajoči podatki) za območji Cerkniško jezero in Snežnik-Pivka za gnezditveno sezono 2009 relevanten. Slednjega zagotavlja dovolj veliko število vnosov iz prejšnjih let rednega spremljanja

vrste in uporaba statističnega programa (TRIM), ki upošteva izpad podatkov v določenih (redkih) letih ter ga nadomesti z izračunano (povprečno) vrednostjo.

3) Sokol selec *Falco peregrinus*

Sokol selec ni bil popisán na štirih (ne dveh kot piše v prošnji za dopolnitev) popisnih ploskvah znotraj IBA Kamniško-savinjske Alpe in vzhodne Karavanke.

Sokola selca popisujemo na štirih IBA območjih, popisni interval za vrsto pa je bil, glede na splošno stabilno stanje populacije v Sloveniji in drugod v Evropi, določen za dobo 5 let. Vrsto smo na štirih popisnih enotah v okviru IBA Kamniško-savinjske Alpe in V Karavanke popisali leta 2005. Naslednji popis – predviden tudi v Končnem poročilu 2005 (Rubinić 2005) – naj bi torej izvedli naslednje leto, v sezoni 2010.

Očitno je, da je prišlo do napake (napačno popisno območje za sezono 2009) že v sami projektni nalogi - »Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic v letih 2008 in 2009«, a tega prej nismo opazili. Sokola selca smo sicer letos, točno v predvidenem obsegu 20 terenskih dni in iz tega izhajajočega stroška dela, popisali na ustrezno predvidenih šestih popisnih območjih znotraj SPA Ostenja Posavskega hribovja. Vrsto bomo na napačno predvidenem območju za letošnjo sezono (4 popisne enote znotraj IBA Kamniško-savinj. Alpe in V Karavanke) popisali naslednje leto, kot to predvideva popisni interval.

Upamo, da so pojasnila jasna in nedvoumna in, da pojasnjujejo (in popravljajo, kjer je prišlo do napake) nejasnosti izražene v dopisu z dne 21.10.2009.

Borut Rubinić

Koordinator projekta pri DOPPS

Andrej Medved, direktor

Odgovorna oseba izvajalca

V Ljubljani, 13.11.2009